

Правильно чи ні відхилити учасника на підставі нібито недійсності статуту?

Ситуація з практики: учасник надав у складі тендерної пропозиції статут 1996 року. Чи дійсний цей статут? Правильно чи ні відхилити учасника на підставі нібито недійсності статуту?

17.06.2018 набрав чинності Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 № 2275-VIII (далі — Закон № 2275). Перехідними положеннями було встановлено, що протягом року з дня набрання чинності Законом № 2275 положення статутів товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (далі — ТОВ і ТДВ) необхідно привести у відповідність до нових норм. Якщо до 17.06.2019 відповідні зміни не внесені, статuti діятимуть у тій частині, що не суперечить Закону № 2275. Тобто визнати статут загалом нечинним не можна.

Позиція Верховного Суду з цього питання викладена у постанові по справі [№ 922/2200/19](#):

«У судовому рішенні про визнання недійсними окремих положень установчих документів має бути зазначено, яким саме приписам закону суперечать ці положення та які права позивача ними порушуються або оспорюються...»

Після закінчення ... річного строку такий пріоритет статуту над Законом України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" автоматично припиняється і положення статутів, які не відповідають вказаному Закону не застосовуються. Натомість застосовуються норми Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю"...

... учасники ... повинні керуватися статутом товариства в частині, що не суперечить нормам Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю", оскільки інші його положення в силу вказаного Закону не застосовуються та є нечинними».

Практика Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних

закупівель (далі — Колегія) з цього питання стала й однозначна — Колегія на боці учасників.

Приклад 1.

Рішення Колегії № 16407-р/пк-пз від 31.08.2020, оголошення № [UA-2020-07-09-003981-b](#).

Вимога тендерної документації: для підтвердження тендерної пропозиції іншим вимогам документації учаснику необхідно надати, в тому числі, копію статуту зі змінами (в разі їх наявності) або копію іншого установчого документа учасника (для юридичних осіб).

Позиція замовника: замовник зазначає, що статут учасника ТОВ «Ж» / скаржника надано в редакції від 2012 року, яка не відповідає вимогам Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» № 2275-VIII від 06.02.2018.

«Скаржник не виконав вимогу підпункту 3 підпункту 2.1 пункту 2 розділу 5 документації, тому що надав старий Статут, хоча замовником вимагалось надати статут зі змінами (в разі їх відсутності), чим порушив вимоги Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" №2275-III від 06.02.2018, згідно з яким у всіх без виключення ТОВ і ТДВ виник обов'язок привести до 17.06.2019 свої статuti у відповідність до вищезазначеного Закону».

Позиція скаржника: скаржник не погоджується з рішенням замовника щодо відхилення його пропозиції. Скаржник, зокрема, на виконання вищезазначеної вимоги надав у складі своєї пропозиції статут (завірену копію) в редакції від 2012 року. Вимогами документації не вимагалось надання у складі тендерної пропозиції статуту, приведенного у відповідність до Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» № 2275-VIII від 06.02.2018.

Ба більше, умови чинного законодавства України, в тому числі умови Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», не передбачають визнання недійсним статуту в редакції, затвердженій до набрання чинності Законом України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю».

Позиція Колегії: тендерна документація не містила окремих вимог щодо необхідності надання учасником у складі пропозиції статуту, приведенного у відповідність до Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» № 2275-VIII від

06.02.2018. Враховуючи викладене, пропозиція скаржника була неправомірно відхилена замовником з наведеної вище підстави.

Приклад 2.

Рішення Колегії № 8950-р/пк-пз від 23.04.2021, оголошення № [UA-2021-03-04-001967-а](#).

Вимога тендерної документації: для підтвердження тендерної пропозиції іншим вимогам документації учасники повинні надати оригінал або копію статуту (останньої зареєстрованої редакції) чи іншого установчого документа, або копію опису за підписом державного реєстратора, за допомогою коду якого є можливим перевірити останню редакцію такого установчого документа через офіційний вебсайт.

Положення статуту, що подається учасником з організаційно-правовою формою господарювання: товариство з обмеженою відповідальністю та товариство з додатковою відповідальністю, повинні відповідати вимогам Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю».

Позиція замовника: учасником ТОВ «К» не дотримано вимоги тендерної документації, а саме: долучений статут ТОВ «К» не відповідає Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», оскільки відсутні вимоги, що вказані в частині п'ятій статті 11 Закону № 2275, **тобто статут не відповідає вимогам Закону № 2275.**

Позиція скаржника / ТОВ «К»: не погоджується з рішенням замовника щодо відхилення його пропозиції. У складі пропозиції скаржника міститься статут, затверджений рішенням загальних зборів від 01.11.2013 Законом не визначено жодної норми, яка б передбачала недійсність статуту в цілому та, відповідно, заборону діяльності суб'єкта господарювання у зв'язку з невнесенням змін.

З вищевказаних норм вбачається, що товариства мають право продовжувати свою діяльність на підставі положень статутів, які були прийняті згідно з нормами Закону України «Про господарські товариства» та керуватись ними в частині, що не суперечить Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», тобто в будь-якому випадку положення статуту, які не суперечать вищевказаному закону, є чинними, а отже, відповідають йому.

Позиція Органу оскарження: у складі пропозиції скаржника міститься статут, затверджений рішенням загальних зборів від 01.11.2013. Замовник не довів, що наведений вище статут є нечинним, недійсним, недіючим тощо. Враховуючи викладене, пропозиція скаржника була неправомірно відхилена замовником з наведеної вище підстави.

Коментар редакції

Зауважимо, що діяльність приватних підприємств (ПП, МПП) регулюється положеннями Цивільного та Господарського кодексів України, тому їхніх статутів зміни не стосуються. Дія Закону № 2275 розповсюджується виключно на ТОВ і ТДВ.

Якщо замовник вирішив відхилити учасника з підстав нібито недійсності статуту або його окремих положень, спершу йому доведеться звернутися до суду.

Щоб не виникало проблем з оскарженням, учасникам краще привести статuti у відповідність до вимог законодавства.

Статті за темою на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua):

[«Оновлюємо інформацію про кінцевого бенефіціарного власника»;](#)

[«Відсутність статуту у складі тендерної пропозиції — чи підстава для відхилення?»;](#)

[«Об'єднання учасників: від чийого імені подавати документи переможця процедури закупівлі?».](#)